

صنعتی در انقلاب

بی‌ثباتی‌های سیاسی اخیر در دنیا به معنای فرصت‌های جدید برای بیمه‌گران ریسک‌های سیاسی بوده است و اینک بازار رو به گسترش است. رشد بازار خصوصی بیمه ریسک‌های سیاسی در طول ۱۲ ماه گذشته سرعت بیشتری پیدا کرده است چنان که صادرکنندگان، مقاطعه‌کاران، تأمین‌کنندگان مالی طرح‌ها و سرمایه‌گذاران از ظرفیت‌های بیشتر و دوره پوشش طولانی‌تری بهره‌مند بوده‌اند.

در همین حال، همکاری و تقسیم ریسک بین بازار خصوصی بیمه‌های ریسک سیاسی و شرکت‌های دولتی بیمه اعتبارات صادراتی به رشد سریع خود ادامه می‌دهد و بر کسی پوشیده نیست که این موضوع رجحان بیشتری در دستور کار جلسات دوره‌ای سازمان بین‌المللی مؤسسات اعتبارات صادراتی (Berne Union) دارد.

ظرفیت

ظرفیتی که بازار خصوصی بیمه ریسک‌های سیاسی ارائه می‌کند به رشد خود ادامه می‌دهد. (جدول یک حداکثر ظرفیت را برای هر قرارداد، طرح، یا سرمایه‌گذاری برآورد می‌کند) به طور کلی این برآورد افزایش جالب توجهی را در حداکثر ظرفیت گروه AON، در سال ۱۹۹۷، برای پوشش بیمه‌ای ریسک انتفای قرارداد (Contract Frustration) (از ۲۰۰ میلیون دلار به حدود ۳۰۰ میلیون دلار) و پوشش بیمه‌ای ریسک مصادره و ضبط اموال Confiscation (از ۱ میلیارد دلار تا ۱/۵ میلیارد دلار) نشان می‌دهد.

بخش مهمی از ظرفیت ریسک‌های انتفای قرارداد و ضبط اموال به بازار لویدز مربوط می‌شود. برمودا بازار مهم دیگری است که بخشی از ظرفیت آن به طور مستقیم، یعنی از طریق شرکت Sovereign که از طرف

Ace و Exel بیمه‌نامه صادر می‌کند، و بخشی نیز غیرمستقیم، یعنی از طریق مالکیت تعدادی از سندیکا‌های لویدز به دست می‌آید. دو سندیکای بیمه ریسک‌های سیاسی به نام‌های Charman و Brockbank در آینده‌ای نزدیک تحت تملک Ace و Exel قرار خواهند گرفت.

علاوه بر این، بازار برمودا به طور گسترده از طریق قراردادهای اتکایی که Exel با صادرکنندگان و Ace با مؤسسه چند جانبه تضمین سرمایه‌گذاری Multilateral Investment Guarantee Agency (Miga) دارد، در بازار بیمه ریسک‌های سیاسی درگیر است. در همین اواخر بانک سرمایه‌گذاری Lehman Brothers اعلام کرده است که عملیات صدور بیمه‌نامه ریسک‌های سیاسی و فاجعه‌آمیز را در برمودا توسط Lehman Re آغاز کرده است این ممکن است که شروع یک روند جدید برای بانک‌های سرمایه‌گذاری در حرکت به سوی بیمه ریسک‌های سیاسی باشد.

در نتیجه فشار رقابتی بین بیمه‌گران، دوره پوشش بیمه‌ای طولانی می‌شود. با وجود این بیمه‌گران دوره پوشش را برای ریسک انتفای قرارداد حداکثر ۵ سال، و دوره پوشش بیمه‌ای را برای ریسک ضبط اموال حداکثر ۱۰ سال در نظر گرفته‌اند. افزایش دوره پوشش ریسک‌های انتفای قرارداد از ۳ سال به ۵ سال و افزایش ریسک‌های ضبط اموال از ۵ سال به ۱۰ سال ناشی از شناخت تحولات بسیاری در این گونه ریسک‌ها بوده است.

بیمه اعتباری

تا همین اواخر وجه تمایز شاخص بین بیمه‌گران ریسک‌های سیاسی و بیمه‌گران ریسک‌های اعتباری (پرداخت نکردن خریدار غیردولتی به علت ورشکستگی یا قصور بیش از حد) وجود داشت. اما در حال حاضر صدور بیمه‌های اعتباری در بین بیمه‌گران ریسک‌های سیاسی و برعکس رایج است.

برنامه‌های بیمه‌ای ریسک‌های اعتباری لویدز در ۱۲ ماهه اخیر رشد چشم‌گیری داشته‌است و در حال حاضر FCIA علاوه بر پوشش کوتاه‌مدت برای ریسک‌های اعتباری و سیاسی، پوشش میان‌مدت اعتباری را (حداکثر ۲ سال) ارائه می‌دهد. اما هنوز در بازار امکان رشد و فضا برای بیمه‌گرانی که مایل به ارائه پوشش اعتباری میان‌مدت و درازمدت باشند، وجود دارد. در واقع تنها یک بیمه‌گر است که قادر به ارائه آن‌هاست و آن شرکت Exporters است.

طرح‌های دارای تسهیلات

هر روز تعداد بیشتری از طرح‌های با تسهیلات (Concession Projects) برای این که تحت پوشش قرار گیرند نظر بیمه‌گران را جلب می‌کنند. این طرح‌های با تسهیلات با ساختاری که دارند بیشتر بیمه‌گران ریسک‌های سیاسی را متوجه خود می‌کنند. در یک طرح تسهیلات‌دار یک یا چند سرمایه‌گذار برای ساخت و راه‌اندازی یک طرح با دولت، در سطح فدرال یا ایالتی، قرارداد می‌بندند. این طرح ممکن است ساخت یک جاده، یک ایستگاه برق، خدمات آبرسانی، ساخت یک شبکه مخابراتی و یا یک بندر باشد. به طور کلی این خدمات و وظایفی را دربرمی‌گیرد که دولت به طور سنتی مسؤول اجرای آن بوده است. سرمایه‌گذاران شرکتی تشکیل می‌دهند با این هدف که صاحب امتیاز طرح شوند. این عمل به طور طبیعی ساخت، راه‌اندازی، و تعمیر و نگهداری تجهیزات و تسهیلات را تحت یک قرارداد فرعی دیگر قرار می‌دهد. هرچند این شرکت با توجه به پول استقراضی سرمایه کافی برای ساخت طرح دارد، اما این تسهیلات و درآمد آن تنها دارایی شرکت است. بانک‌ها به این شرکت وام می‌دهند ولی دسترسی محدودی به سرمایه‌گذاران آن شرکت و یا از طریق آن شرکت دسترسی کمتری به مقاطعه‌کاران، و راه‌اندازان آن طرح دارند. این بانک‌ها برای دریافت بازپرداخت

وام‌هایشان به شدت بر تکمیل و راه‌اندازی موفقیت‌آمیز طرح متکی‌اند.

چون شرکت‌کنندگان در طرح‌های تسهیلاتی زنجیره‌وار به یکدیگر وابسته‌اند، این طرح‌ها پیچیدگی خاصی دارند (شکل یک). شرکت فوق‌الذکر ممکن است دارایی‌هایی را که شرکت پشتیبان Sponsor می‌سازد در تملک نداشته‌باشد. لذا بیمه و مدیریت ریسک این‌گونه طرح‌ها بیشتر به شرایطی که مؤسسات وام‌دهنده تقاضا می‌کنند، اتکا دارد. آن‌ها متکی به ترازنامه و چگونگی فعالیت‌های مالی این شرکت‌ها نیستند، و فقط متکی به تکمیل و راه‌اندازی موفقیت‌آمیز طرح‌اند. برای اجرای موفقیت‌آمیز طرح خطرهایی که تحت پوشش بیمه‌های رایج در قراردادهای ساختمانی و یا صادراتی قرار نمی‌گیرند، اساسی است و اهمیت خاصی دارد.

خطر اصلی بیشتر مربوط به ادامه موفقیت‌آمیز موافقت‌نامه‌های تسهیلاتی است که با دولت میزبان راجع به آن‌ها مذاکره شده‌است. موافقت‌نامه‌های خرید برق و تأمین سوخت برای طرح‌های تولید برق، و موافقت‌نامه‌های تقسیم تولیدات در طرح‌های گاز و نفت مثال‌هایی از این نوع توافقات‌اند.

لغو، ابطال، و سرپیچی از تعهدات دولت میزبان تأثیر بسیار مهلکی بر طرح می‌گذارد و اجرای آن را ناممکن می‌سازد. طرح‌های دارای تسهیلات همچنین ممکن است تحت نفوذ و کنترل سیاسی دولت‌های نوظهور قرار گیرد چنان که در پاکستان، در بخش برق، اخیراً اتفاق افتاده‌است.

به علاوه، ارائه چنین پوششی در بازار بیمه مصادره و ضبط اموال و همچنین نزدیک‌تر بودن این نوع پوشش خاص به پوشش انتقادی قرارداد ممکن است مشکلات زیادی ایجاد کند. این بدان جهت است که بیشتر ظرفیت بیمه ریسک‌های سیاسی در بازار بیمه‌های بازرگانی از لویدز ناشی می‌شود و لویدز بین این دو نوع پوشش وجه تمایز شاخصی قائل است.

در واقع دوره پوشش بیمه‌ای بازار غیردولتی بیمه‌های بازرگانی متناسب با مدت وام‌های بازرگانی در مورد طرح‌های تسهیلاتی (مثلاً ۸ سال) است، و نیز مطابق است با حداکثر دوره حمایتی مؤسسات اعتبارات صادراتی، بر اساس دستورالعمل سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه OECD (۸ - ۱۰ سال).

اما در عمل، پوشش ۱۰ ساله بخصوص در زمینه خطر لغو قابلیت تبدیل پول و جنگ تنها در کشورهایی که کمتر خطر دارند ارائه می‌شود. بازار بیمه سرمایه‌گذاری لویدز به طور سنتی تنها ضبط اموال را پوشش می‌داد. در حقیقت، توجه دقیق به این نکته و این که در سال‌های اخیر نمونه‌های کمتری از ضبط اموال در مقایسه با شیوع آن در دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ مشاهده شده است، باعث رسیدن رشد ظرفیت بیمه سرمایه‌گذاری در بازار لویدز به چنین میزانی شده است. با نگاهی به آینده می‌توان گفت که حوزه‌های عمده پوشش بیمه‌ای ممکن است خطر جنگ (خشونت سیاسی) و سرپیچی دولت از تعهداتش، الحاق به پوشش خطر ضبط اموال، با حداقل هزینه باشد.

پوشش بیمه‌ای برای وام دهندگان

رشته دیگری که به طور تاریخی در بازار بیمه‌های بازرگانی ارائه پوشش آن توام با تردید بود ولی در حال حاضر چنین پوششی در دسترس است، پوشش بیمه‌ای برای قرض دهندگان پول به طرح‌هاست.

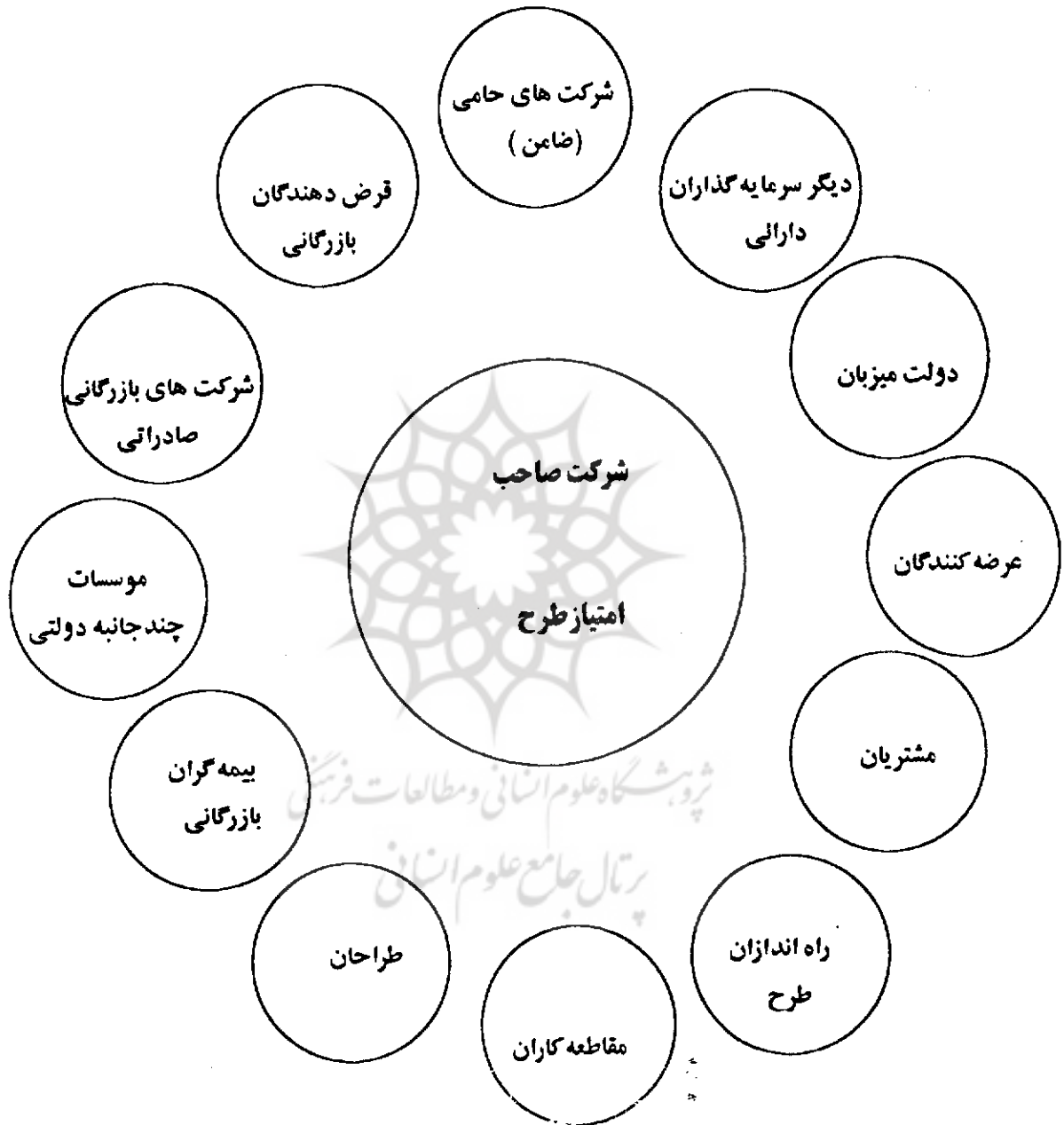
در گذشته، بیمه‌گران بیمه‌های بازرگانی تنها صادرکنندگان و سرمایه‌گذاران را تحت پوشش قرار می‌دادند و بانک‌ها فقط گیرنده ضرر بودند، یعنی بانک‌ها هرگونه پرداخت صورت گرفته بر اثر خسارت را دریافت می‌کردند. این شیوه، بانک‌ها را به هیچ عنوان راضی نمی‌کرد، زیرا آن‌ها هیچ‌گونه کنترلی بر روی بیمه‌نامه نداشتند، و به طور دقیق تر کنترلی بر روی

قوانین ممیزی جداگانه‌ای برای هر یک از این دو شاخه بیمه‌ای به کار می‌رود و سندیکاهایی که هر دو نوع پوشش را ارائه می‌دهند، باید وجه تمایز شاخصی بین این دو نوع پوشش قائل شوند. در بازار لویدز علاقه بسیار بیشتری به بیمه‌های سرمایه‌گذاری نسبت به بیمه انتفای قرارداد وجود دارد (جدول یک).

بعضی از ریسک‌ها از قبیل ریسک عدم قابلیت تبدیل پول و ریسک سرپیچی دولت از تعهداتش (بخصوص در موافقت‌نامه‌های دارای تسهیلات) ممکن است با هر کدام از این دو نوع پوشش همراه شوند. اما تأکید بیشتر بر پوشش انتفای قرارداد، بخصوص در کشورهایی با سابقه بد در این ریسک، مشکلات زیادی در زمینه ایجاد ظرفیتی قابل توجه در بازار غیردولتی بیمه‌های بازرگانی به همراه دارد. سهم عمده از کل ظرفیت بازار لویدز بیانگر این است که در این بازار تمایل زیادی به پوشش گسترده جنگ وجود ندارد. ناتوانی لویدز در ارائه دوره پوشش طولانی‌تر از ۱۲ یا ۱۸ ماه، اشکالی جدی است. هر چند که انتظارات بازار بدین گونه باشد که در آینده نزدیک دوره پوشش طولانی‌تر شود. در همین حال، بیمه‌گرانی از قبیل AIG Sovereign و Zurich American که توانایی ارائه پوشش درازمدت‌تری در دوره جنگ دارند، مزیتی قابل توجه را برای سرمایه‌گذارانی که در جستجوی پوششی ثابت و پنج ساله برای ریسک‌های جنگ (خشونت سیاسی) و ضبط اموال هستند، به ارمغان می‌آورند.

از نظر تنوری، محدودیت سنتی دوره پوشش بازار بیمه‌های بازرگانی با توانایی بیمه‌گران در ارائه پوشش ۱۰ ساله، البته به جز پوشش خطر جنگ در بازار لویدز، محو شده است. ممکن است چنین به نظر رسد که این دوره پوشش در مقایسه با دوره طرح‌های زیربنایی (که غالباً ۲۰ - ۳۰ ساله‌اند)، و یا در برابر دوره پوشش بیمه سرمایه‌گذاری مؤسسات اعتبارات صادراتی (که ۱۵ - ۲۰ سال است) کافی نباشد.

شکل ۱
شرکت کنندگان در طرح

خطر بی اعتبار شدن بیمه نامه توسط صادرکننده از طریق عدم اجرای شرایط بیمه نامه یا از طریق عدم افشای اطلاعات ضروری و واجب، نداشتند.

امروزه، تمایل بیشتری برای ارائه پوشش به بانک‌ها به عنوان بیمه گذار وجود دارد. این امر بر مشکل بیمه گران سرمایه گذاری، که طرح‌های تسهیلاتی را تحت پوشش قرار می‌دهند، فایق می‌آید. البته با در نظر گرفتن این نکته که چه کسی در زمان وقوع حادثه و ضرر صاحب حقوق در سهام شرکت بوده است. بحث‌های شدیدی در این مورد بین بیمه گران سرمایه گذاری و قرض دهندگان در گرفت. وام دهندگان به طور طبیعی برای تضمین پولشان بر سهام شرکت حق مالکیت دارند. اما بیمه گران سرمایه گذاری نیز نیازمند صاحب حقوق سهام شرکت‌اند، زیرا این سهام تنها منبع برای بازیافت خسارت است. اگر آن‌ها حق مالکیت بر سهام را نداشته باشند، در هنگام مذاکره با دولت میزبان در موضع وضعی قرار خواهند داشت، و حتی اگر دولت موافقت خود را برای پرداخت خسارت اعلام دارد، آنگاه لازم می‌آید که در ازای خسارتی که دولت پرداخت می‌کند حقوق سهام نیز به دولت واگذار شود. در بازار بیمه‌های بازرگانی، بیمه قرض دهندگان این مشکل را ندارد. بیمه گران می‌توانند به این واقعیت متکی باشند که بانک‌ها کلیه وثیقه‌ها و تضمین‌ها را می‌گیرند و بنابراین در بهترین موضع پیگیری در بازیافت خسارت هستند.

هنگامی که بازار بیمه‌های بازرگانی سرمایه گذاران را بیمه می‌کند، آن‌ها معمولاً همچون مؤسسات اعتبارات صادراتی انتظار دارند که در هنگام وقوع حادثه و ضرر حقوق سرمایه گذاران به آن‌ها انتقال یابد و همچنین مالکیت سهامی را که به عنوان وثیقه پیش خود نگه داشته‌اند به آن‌ها انتقال دهند. نگهداری سهام به عنوان وثیقه نزد بانک ممکن است برای بازارهای غیردولتی بیمه باعث مشکلات عدیده‌ای

شود.

پیشرفت‌های آینده

در گذشته، بیمه مصادره و ضبط اموال تنها دارایی را تحت پوشش قرار می‌داده‌است. اما به طور فزاینده‌ای، شرکت‌های سهامی علاقه کمتری به پوشش بیمه‌ای برای دارایی‌هایشان را دارند (یعنی ترازنامه) و بیشتر علاقمند به پوشش بیمه‌ای برای درآمدهایشان هستند این بدان جهت است که قیمت سهام آن‌ها عمدتاً وابسته به درآمدهایشان است. بیمه گران در صدور چنین پوششی به دو دلیل مقاومت می‌کنند. اولاً، بیمه گران معتقدند که در بیمه عدم النفع امکان هیچ‌گونه بازیافتی وجود ندارد. این اعتقادی صحیح است. اما با در نظر گرفتن این واقعیت در نرخ حق بیمه مسأله براحتمی قابل حل است.

ثانیاً، بیمه گران اشاره به مشکل محاسبه درآمد می‌کنند، در صورتی که ضبط اموال صورت نگرفته باشد. این نیز واقعیتی است. اما این مشکل است که بیمه گران آتش سوزی هر روز با آن روبه‌رو هستند و برای آن چاره‌اندیشی کرده‌اند.

الحاقیه دیگری که برای بیمه سرمایه گذاری ممکن است لازم باشد ولی هنوز انجام نگرفته‌است پوشش هزینه‌هایی است که از طرف بیمه گذار و در جهت جلوگیری از رخداد ضرر انجام می‌گیرد. و به طور مثال، منطقی به نظر می‌رسد که چنانچه سرمایه گذاری به منظور جلوگیری از رخداد ضرر کلی مجبور به فروش بخشی از سرمایه‌های خود به یک شرکت داخلی با قیمت پایین تر از قیمت بازار گردد، ضرری که به او وارد می‌شود تحت پوشش قرارگیرد.

بعضی‌ها نیز معتقدند که برای وقفه کوتاه مدت در فعالیت تجاری باید پوشش بیمه‌ای را در نظر گیرند. به طور سنتی، کلیه بیمه گران طرح‌ها و سرمایه گذاری‌ها (خصوصی و دولتی) بیمه نامه‌هایشان را برای پاسخ به توقف‌های دائمی فعالیت‌های تجاری طراحی کرده‌اند.

جدول یک: ظرفیت بیمه سیاسی در بازار بیمه بازگانی بر مبنای هر قرارداد / طرح / سرمایه گذاری

اموال ضبطی (مصادره‌ای) (ارقام به -/۱۰۰۰ دلار)	انتفای قرارداد (ارقام به هزار دلار)	بیمه گر
۱۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰ ^۱	لویدز لندن
۱۵۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	امریکن اینترنشنال گروپ
۵۳۰۰۰	۵۳۰۰۰	شرکت اکسپورت تراینشورنس ^۲
۱۰۰۰۰	-	ACE/XL Thra Sovereign Risk Insurance Steadfast Insurance Company Thru
۵۰۰۰۰	-	Zurich-American Political Risk
۳۰۰۰۰	۱۰۰۰۰ ^۳	لیبرتی موجو آل
۵۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	چاب اندسان اینکوروبوریشن
۱۰۰۰۰ ^۴	۱۰۰۰۰ ^۴	یونیسترات اشورنس S.A. Unity Fire and General Thru
۱۰۰۰۰ ^۴	۱۰۰۰۰ ^۲	Unistrat Corporation of America
۱۰۰۰۰ ^۵	۱۰۰۰۰	Fcia/Great American
۳۰۰۰۰	۱۴۰۰۰	سیتی کورپ اینترنشنال ترید ایندمنیتی
۲۵۰۰۰ ^۶	-	Storebrand Skadeforsikring A/S
۵۰۰۰۰	۱۱۲۵	هانوری ^۷
-	۷۵۰۰ ^۸	Trade Underwriters/Reliance National
۵۰۰۰	۵۰۰۰	آکساری
-	-	HIH Casualty and General Insurance
۵۰۰۰	۵۰۰۰	Limited Thru' Genesis
۱۵۰۰	۱۵۰۰	آسیکوراژینال جنرالی
۲۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	سایر
۱۵۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	جمع تقریبی

- ۱ - ظرفیت اضافی بالقوه موجود برای پوشش پیش از حمل کالا و مطالبه غیرمنصفانه اوراق قرضه.
- ۲ - صرفاً سهامداران در EICL به عنوان سهامدار واجد شرایط شناخته می شوند.
- ۳ - ارجحیت به خطرات پیش از حمل کالا و مطالبه غیرمنصفانه اوراق قرضه داده می شود.
- ۴ - ظرفیت UCA و Unistrat برای یک پروژه یا سرمایه گذاری واحد قابل جمع نیست.
- ۵ - صرفاً دارائی های منقول، به جمع اضافه نمی شود.
- ۶ - صرفاً برای شرکت های فعال در بخش نفت و انرژی امکان پذیر است.
- ۷ - ظرفیت ضبط دارائی ها بستگی به پورتفوی جنگ و ضبط اسکاندیا اینترنشنال دارد که توسط هانوری تحصیل شده است.
- ۸ - پوشش مطالبه غیرمنصفانه اوراق قرضه صادر نمی کند.

مواظب سودهای کاذب باشید!

یک بررسی به موقع، بازارهای آزاد

جهانی را محکوم می‌کند.

یک سال پیش هنگامی که جان گری، استاد مدرسه اقتصاد لندن (L.S.E)، آخرین کتاب خود را می‌نوشت - درباره بحثی در مخالفت با بازارهای آزاد جهانی - بحران‌های مالی آسیا تازه زنگ‌های خطر را بصدا درآورده بودند. ولی صرف نظر از عنوان آن - فجر دروغین، فریب‌های کاپیتالیسم جهانی (گرات: ۲۰۸ صفحه) - کتاب برخلاف ظاهرش از قدرت پیش‌گویی کمتری برخوردار است. موضوع کتاب این نیست که چه وقت بازارهای جهانی در مسیر درست یا غلط پا می‌گذارند. دنیای آینده و مایوس‌کننده نویسنده - «یک دوره زمانی فاجعه‌آمیز، که در آن دوره نیروهای بازار بی‌قانون و منابع طبیعی در حال کاهش، دولت‌های قدرتمند را به رقابت‌های خطرناکتر از همیشه می‌کشاند.» - نتیجه عملکرد غیرعادی بازارها نیست، بلکه نتیجه عملکرد بازارهای کارآ، مولد ولی بی‌ضابطه است که باعث می‌شود بازارهای مزبور نیروهای مخرب خود را بکار اندازند.

گری، یکی از طرفداران سابق و پروپا قرص عقاید تاجر، ایالات متحده را به خاطر تلاش برای گسترش بازار اقتصاد آزاد خود به سراسر جهان ملامت می‌کند. ممکن است هدف امریکا نوعدوستانه باشد - با اعتقاد به این امر که بازار آزاد جهانی باعث پیشرفت و توسعه دموکراسی و حقوق بشر می‌شود - ولی گری پیش‌بینی می‌کند که این امر باعث هرج و مرج خواهد شد نه توازن و هماهنگی جهانی. او می‌گوید، جهانی‌سازی، یعنی نوعی اقتصاد جهانی که شامل یک دوجین سیستم‌های کاپیتالیستی باشد که پیوسته در حال تغییرند، و همه آن‌ها بیرحمانه بوسیله تکنولوژی‌های جدید و جدیدتر و تجارت‌های آزاد و بدون محدودیت پیش می‌روند. اکثر بازارهای ملی از مدل

اما همراه با این تفکر که علاوه بر دارایی، برای درآمد نیز باید پوشش وجود داشته باشد، منطقی است که برای وقفه موقتی تجارت مشروط به وجود یک حداقل دوره وقفه در تجارت یا وجود حدنصاب پولی یا زمانی برای پوشش، باید بیمه وجود داشته باشد.

به طور خلاصه، در سال گذشته بازار خصوصی بیمه ریسک‌های سیاسی به رشد سریع خود ادامه داده است. افرادی هستند که فکر می‌کنند ظرفیت بیش از حدی در بازار وجود دارد که این خود موجب پایین آمدن استانداردهای بیمه‌گری این نوع ریسک‌ها می‌شود و بیشتر این ظرفیت موقتی است و پس از اولین امضا برای پرداخت خسارات بزرگ، محو خواهد شد. دیدگاه واقع بینانه تر این است که با وجود هر گونه رشد ناگهانی در خسارات، چنین ظرفیت انبوهی به نقطه ای رسیده است که در آن بازار خصوصی بیمه ریسک‌های سیاسی به رشد خود با قدرت هرچه تمامتر ادامه می‌دهد بخصوص اگر این بازار بتواند بیمه‌گری طرح‌های تسهیلاتی را در دست گیرد. چون خسارات ریسک‌های سیاسی در سال ۱۹۹۸ در کشورهای اندونزی، تانزانیا، پاکستان، ترکیه و سیرالئون بیشتر از سال قبل بوده است این دیدگاه‌ها در آینده نزدیک ممکن است تجدید نظر و امتحان شود. یک نکته مشخص است که با توجه به پیشرفت‌های اخیر در آسیا و اقیانوسیه، ریسک‌های سیاسی در دنیا به هیچ وجه کمتر نشده‌اند.

نویسنده این مقاله Kit Brownless رئیس بخش بین‌المللی بیمه سرمایه‌گذاری، در کارگزاری ریسک‌های سیاسی AON Group است.

insurance, Aug 1998, PP. 13 - 14.

منبع: